

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVÍŠTĚ
V ÚSTÍ NAD LABEM

Městský úřad Bílina
stavební úřad – oddělení státní
památkové péče
Břežánská 50/4
418 31 Bílina
qdtb7vx

Váš dopis č. j./sp. zn.: MUBI/41684/2019; MUBI/40558/2019/Ge
Ze dne/doručeno dne: 18.9.2019/23.9.2019
Naše č. j.: NPU-351/75141/2019
Vyřizuje: Salavová
Spisový znak: 820.1

Místo, datum: Ústí nad Labem, 14. 10. 2019

Bývalý pivovar (r. č. ÚSKP 42403/5-2546), MPZ Bílina (r. č. ÚSKP 2176), Bílina č. p. 2, k. ú. Bílina, okr. Teplice
Stavební opravy stávajících krovů

Písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče podle § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Záměrem žadatele¹ je „Záměr: se týká jen provedení nezbytných oprav stávajícího krovu budovy č.p.2 a výměny střešní krytiny, žlabů a okapů.“.

K žádosti byla přiložena projektová dokumentace „Stavební opravy stávajících krovů budovy č.p. 2 bývalého pivovaru v Bílině“, vypracoval Bleskové projekty s.r.o, zodpovědný projektant Ing. Jan Slavata, vypracováno v dubnu 2019. Součástí projektové dokumentace je:

- Průvodní zpráva,
- Souhrnná technická zpráva,
- Dokumentace objektu,²
- Dokladová část.

Záměrem investora jsou stavební úpravy stávajících krovů. Stavební úpravy mají být dle technické zprávy provedeny v tomto rozsahu:

- Oprav krovů proběhnou většinou bez zásahu do nosných konstrukcí.
- V případě poškození bude poškozená část vyříznuta až na zdravý profil a nahrazena novým dřevem – replikou tvarově shodného profilu. K napojení bude použit technika plátování.

¹ Jedná se o žadatele Ing. Ivana Bleskina (Bleskové projekty s.r.o., Štítného 1336, Kročehlavy, Kladno, 272 01).

² Výkresová část obsahuje: Koordinační situační výkres (výkres č. C.1.), Půdorys 1: NP (výkres č. D.1.1.1.), Mezipatro 1.NP-2.NP (výkres č. D.1.1.2.), Půdorys 2. NP (výkres č. D.1.1.3.), Půdorys Podkroví. Původní stav (výkres č. D.1.1.4.), Řez A-A' (výkres č. D.1.1.5.), Pohledy současného stav (výkres č. D.1.1.6.), Půdorys střechy (výkres č. D.1.1.7.), Půdorys podkroví (nový stav) (výkres č. D.1.1.8.), Pohledy nový stav (výkres č. D.1.1.9.).

- K výměně celých prvků dojde pouze při prokázání značného a celkového poškození – v takovém případě bude dodržena matérie, shodné rozměry a zapojeny původním tesařským způsobem (plátování s jištěním pomocí dřevěných kolíků).³ V případě plného poškození dojde k náhradě novým dřevem – replikou tvarově shodného profilu.
 - Původním tesařským způsobem budou zapojovány všechny vyměňované prvky krovu.
- Veškeré doplňované prvky budou shodných tvarů a dimenzí jakou jsou příslušné prvky na stavbě dochované.
- Mírně, pouze povrchově napadené prvky budou šetrně ošetřeny, hlubší poškození po odstranění budou opatřeny dřevěnou plombou.
- Nově vkládané dřevo bude zabudováno až po dokonalém vschnutí
- Předpokládá se odstranění staré krytiny a částečné přelaťování (podle PD bude přelaťováno zhruba 30-40 %), očištění a nastříkání krovu proti plísním a škůdcům.
 - Nebude plošně užita podstřešní folie – pouze v místech zobytnění podkroví.⁴
 - Zateplení podkroví bude vedeno pod hřebenem střechy.
 - Zůstanou zachovány všechny střešní prvky – střešní okna, historické vikýře, výlezové otvory.
 - Hřebenáče budou kladeny neprobarvené pokrývačské malty, stejně tak okraje krytiny ve styku se štíty.
- Dojde k výměně střešní krytiny, nová bude pálená taška typu bobrovka v režném provedení,⁵ a výměně žlabů a okapů, obé z titan-zinku. Oplechování bude nepohledové.
- K impregnaci dřevěných prvků PD uvádí: „Projektant navrhuje opatřit konstrukci krovu Impregnačním přípravkem proti plísním a škůdcům. Jedná se o koncentrovaný vodou ředitelný fungicidní a insekticidní přípravek na dřevo.“ Chemický přípravek bude bezbarvý či hnědý.

Budova číslo popisné 2 je nepodsklepený zděný podélný dvoutrakt s příčnými jednotrakovými částmi. Objekt je zakončen pultovou střechou. V severní části budovy je schodišťová věž a drobným nižším záchodovým přístavkem, obé s pultovou střechou. Zbývající části budovy jsou zakončeny sedlovou střechou. Střecha schodišťové věže je z živičného pásu na dřevěném bednění, stejný plášť je i na jižní sedlové části střechy objektu, zbývající střešní krytina je keramická taška typu bobrovka. Vstup do budovy je z vnitřního dvora na severovýchodě pozemku. V severozápadní části objektu je hlavní schodiště z kamene, které vede z 1. NP do 2. NP. Větší část konstrukčních prvků krovu v budově č. p. 2 je dochována dodnes. Jedná se o vázanou tesařskou střešní konstrukci, která plní nosnou funkci střešního pláště.

Krov je nedílnou součástí stavby, která vypovídá o stavebním vývoji, tesařských postupech, ale například i o ekonomickém zázemí investora, který nechal krov vystavět. Bývalý areál pivovaru v Bílině,

³ Statik navrhuje podle PD, aby byla garantována požadovaná únosnost prvku, použití trojicí (krokví dvojicí) ocelových svorníků pr. 18 mm. Pro zvýšení únosnosti musí být ocelové svorníky doplněny vložením ozubených záchytek Bulldog pr. 90 mm. Pod matice svorníků budou použity ocelové podložky. V případě použití této technologie bude svorník zapuštěn cca 20 mm do dřeva a po dotažení zakryt dřevěnou vložkou. Viz Stavební opravy stávajícího krovu budovy č. p. 2 bývalého pivovaru v Bílině, B. Souhrnná technická zpráva, s. 3: „Skutečné provedení určí NPÚ Ústí nad Labem.“

⁴ Toto ovšem není součástí stávající PD:

⁵ PD v části D. Architektonické a stavebně technické řešení, s. 7, obsahuje informaci, že „střechy budou kryté bobrovkou v režném, nikoliv mátovém provedení“, předpokládáme však, že jde o překlep a místo „mátové“, má být „matné“.

který je situován mimo středověké jádro města, v bezprostřední blízkosti zámku, prošel složitým stavebně-historickým vývojem. Z jednotlivých stavebních etap zůstalo dodnes zachováno velké množství historicky cenných a nenahraditelných konstrukcí, jednou z nich jsou i krovy v budově č. p. 228, které v sobě nesou autenticitu stavby a vypovídají o jejím charakteru. Jeho zachování v co největší míře je jedním z cílů a předmětů ochrany státní památkové péče, protože jeho poškozením, či zničením, by došlo k nenahraditelným škodám. Svou dochovalostí a konstrukčním řešením je totiž nedocenitelným hmotným dokladem stavitelství od baroka až po moderní dobu.

Komplex budov bývalého pivovaru tvoří dvojice bloků budov a vytváří nepravidelný mandorlovitý tvar, po jejichž jihozápadní straně přiléhá třetí blok zástavby. Komplex všech tří budov je po zámku nejvýznamnějším urbanistickým celkem v rámci historického jádra města, ve kterém má zcela nezastupitelnou úlohu. Areál rovněž dokládá dlouhý a složitý technologický vývoj pivovarnického provozu od baroka přes druhou polovinu 19. století až po první polovinu 20. století, kdy dané odvětví procházelo radikálními změnami spjatými s průmyslovým pokrokem.

Stavebně technický stav konstrukcí je na první pohled ucházející a nejsou patrné vážnější statické poruchy. Viditelná je však zvýšená vlhkost, kdy voda do budovy proniká od země i střešní konstrukcí.

Národní památkový ústav na základě prostudování předložených podkladů a znalosti situace konstatuje, že realizace prací dle předložených podkladů **není v rozporu se zájmem na ochranu výše uvedených kulturně historických hodnot v případě, že budou uloženy níže uvedené podmínky:**

1. Napojení protéz na stávající části krovu bude pomocí dřevěných svorníků, konkrétně dubových kolíků, v kombinaci s vhodným tesařským spojem.
2. Nebude instalována podstřešní folie.
3. Před zahájením prací svolá investor vstupní obhlídku stavby za účasti zhotovitele, investora i zástupců výkonné a odborné složky státní památkové péče. Na vstupní obhlídce bude mj. určen harmonogram kontrolních šetření, na kterých bude za účasti zástupců památkové péče řešen konkrétní rozsah stavebního zásahu (př. výměn apod.). O výsledcích jednání bude vždy vyhotoven zápis.

Odůvodnění:

Bývalý pivovar v Bílině patří mezi nejvýznamnější stavby v rámci historického jádra města. Jeho stav je však havarijní a hrozí, že bez realizace navržených prací dojde k další degradaci budovy. Cílem památkové péče však je zachovat co možná největší množství z historických, urbanistických i kulturních hodnot této výše popsané památky. Všechny práce a úpravy na pivovaru by měly přinést zlepšení stavebně technického stavu objektu a napomoci tak návratu k jeho historickému/původnímu stavu.

Projektant během přípravy podkladů konzultoval se zástupci NPÚ Ústí nad Labem osobně i přes e-mailovou komunikaci, zaslaná doporučení doslovně převzal do předložené projektové dokumentace „*Stavební opravy stávajících krovů budovy č. p. 2 bývalého pivovaru v Bílině*“.

Ad podmínka 1.: Při opravě krovu, jakožto neopomenutelná součást stavby, musí být dbáno na užití tradičních řemeslných postupů i materiálu. Zachování historické konstrukce krovu je jedním z požadavků památkové péče, protože je to právě krov, který je důležitým nositelem informací o historii stavby a památkových hodnot. Stanovený tesařský způsob napojení protéz takovouto tradiční technologií sanace poruch představuje, protože umožňuje co možná největší zachování autenticity

krovu, charakteru konstrukce i její funkčnosti. Požadována je náležitá úprava nově doplňovaných prvků tak, aby tyto plynule navazovaly na autentickou konstrukci a nepůsobily rušivým dojmem. Navíc jsou eliminovány nevýhody styku dřeva a kovu (v těchto místech může docházet k chemické korozi, rizikem je také odlišná mechanika nesusoudných materiálů a riziko kondenzace vlhkosti).⁶

Ad podmínka 2.: Projektová dokumentace obsahuje informaci, že podstřešní folie bude aplikována pouze v místech zobytnění podkroví, neuvádí však jeho rozsah. Z toho důvodu nebude folie instalována.

Ad podmínka 3.: Aby byl zajištěn správný postup provádění prací a užití požadovaných materiálů, je nutné ze strany památkové péče provádět při realizaci oprav pravidelný dohled. Během něj budou řešeny i nastalé problémy, detaily, způsoby opravy, apod. V rámci první kontrolní obhlídky stavby bude konkretizován postup prací a určena frekvence dalších obhlídek.

Žádáme Vás o zaslání vydaného správního rozhodnutí na vědomí. Předem děkujeme.

S pozdravem

Mgr. Lucie Radová
vedoucí odboru péče o památkový fond

⁶ Viz certifikovaná metodika – Jiří Kunecký a kol., *Celodřevěné plátové spoje pro opravy historických konstrukcí*, Praha 2015 nebo Jan VINAŘ a kol., *Historické krovy II. Průzkumy a opravy*, Praha 2005, s. 224–251.